

เพื่อเผยแพร่ทันที

ประเทศสมาชิกร่วมกันเรียกร้องให้ปรับปรุงการบริหารจัดการทั่วทั้งลุ่มแม่น้ำโขง เหตุจากปริมาณน้ำในฤดูแล้งของแม่น้ำโขงที่ไหลต่ำส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในโตนเลสาบของกัมพูชา

นครหลวงเวียงจันทน์, สปป.ลาว วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564 – สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขงได้เรียกร้องให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศในวงกว้างขึ้น โดยเป็นส่วนหนึ่งของข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ตามรายงานที่เผยแพร่ในวันนี้

รายงานสถานการณ์จำนวน 18 หน้าฉบับนี้ จะช่วยสนับสนุนประเทศภาคีสมาชิกของคณะกรรมการแม่น้ำโขง และประเทศคู่เจรจาในการแบ่งปันข้อมูลการดำเนินงานและการปฏิบัติการของเขื่อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการไหลในแม่น้ำโขงสายประธานในปัจจุบัน และเพื่อปกป้องผลกระทบต่อประชาชนริมน้ำโขง

“เพื่อประโยชน์ในการจัดการลุ่มน้ำที่ดีขึ้นและว่าด้วยความร่วมมือตามหลักความเชื่อถือที่ดีต่อกัน ประเทศภาคีสมาชิกและประเทศจีนควรมีการแจ้งและแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสำคัญในการดำเนินโครงการไฟฟ้าพลังน้ำที่แต่ละฝ่ายได้วางแผนไว้ ให้แก่สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการแม่น้ำโขงได้รับทราบ ซึ่งนี่ถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในแม่น้ำโขงเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างผิดปกติ” ดร. An Pich Hatda ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของคณะกรรมการแม่น้ำโขงกล่าว

นอกจากนี้ เขายังเชิญชวนให้มีการแบ่งปันข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อใช้ในการติดตามระดับน้ำของแม่น้ำโขงร่วมกัน ซึ่งจะช่วยในการประสานงานและการตรวจสอบข้อมูลกับสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการแม่น้ำโขง เพื่อให้แน่ใจว่าสาธารณชนจะได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ

ประเทศภาคีสมาชิกมีพันธสัญญาร่วมกันที่ต้องรักษาปริมาณการไหลของน้ำ “เพื่อให้มีปริมาณการไหลย้อนกลับของน้ำตามธรรมชาติที่ยอมรับได้ของโตนเลสาบในช่วงฤดูน้ำมาก” และป้องกันไม่ให้เกิดปริมาณน้ำท่วมสูงที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งไม่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในช่วงฤดูน้ำมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการในระเบียบปฏิบัติเรื่องการรักษาปริมาณการไหลในแม่น้ำโขงสายประธาน (PMFM)

รายงานฉบับนี้ได้ประเมินสภาพอุตุ-อุทกวิทยา ระหว่างช่วงฤดูแล้งของปี พ.ศ. 2563-2564 ครอบคลุมช่วงเวลาระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2563 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2564 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการ

เปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในช่วงตอนบนของแม่น้ำโขงสายประธานใน สปป.ลาวและประเทศไทย รวมถึง ปริมาณน้ำในโตนเลสาบของประเทศกัมพูชา

ทั้งนี้ ปริมาณฝนในเดือนเมษายน-พฤษภาคม มีปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์ในรอบ 18 ปีที่ผ่านมา ของช่วงเวลาเดียวกันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณตอนกลางของลุ่มน้ำโขงตอนล่างของประเทศไทยและ กัมพูชาตอนเหนือ แต่โดยรวมแล้วปริมาณการไหลไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบจากโครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ

การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำอย่างรวดเร็วซึ่งส่งผลต่อรูปแบบการไหล เป็นผลมาจากการดำเนินงานของ โครงการเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำในแม่น้ำโขงตอนบน ซึ่งยังคงดำเนินต่อไปในปี พ.ศ. 2564 รายงานฉบับนี้ ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อการเดินทางเรือ ระบบนิเวศของแม่น้ำ และเสถียรภาพ ของริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อระบุประเภทและขอบเขตของผลกระทบ

รายงานยังระบุว่า เช่นเดียวกับการปล่อยน้ำจากเขื่อนเก็บกักน้ำในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ทำให้ปริมาณน้ำ ในฤดูแล้งเพิ่มขึ้นมากกว่าค่าเฉลี่ยระยะยาวสำหรับปริมาณน้ำในฤดูแล้งเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งส่งผลทั้งด้าน บวกและด้านลบ การเพิ่มขึ้นของปริมาณการไหลในฤดูแล้งอาจเป็นประโยชน์ต่อการผลิตทางการเกษตร และการเดินทางเรือ และช่วยต่อต้านการรุกคืบของน้ำทะเลในบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง

โดยรวมแล้ว ปริมาณการไหลในแม่น้ำโขงในช่วง 5 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2564 สูงกว่าค่าเฉลี่ยระยะยาว ยกเว้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ที่ปริมาณการไหลในแม่น้ำโขงเข้าใกล้ภาวะปกติ แต่รายงานดังกล่าว ระบุว่าในช่วงเริ่มต้นฤดูแล้งนั้น โครงการไฟฟ้าพลังน้ำได้มีการเก็บกักน้ำจากฤดูฝนไว้ และเหตุการณ์ เช่นเดียวกันเกิดขึ้นในช่วงเริ่มต้นของฤดูฝนเมื่อฝนตกเริ่มตกละและมีน้ำไหลเข้า และมีการเก็บกักน้ำ สำหรับอ่างเก็บน้ำตามลำน้ำสาขาล้านช้างและลุ่มแม่น้ำโขง

ปริมาณการไหลในแม่น้ำโขงที่ลดลงในช่วงฤดูฝนปี พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2563 ส่งผลให้เกิดการลดลง ของกระแสน้ำไหลย้อนกลับและพื้นที่น้ำท่วมตามฤดูกาลของโตนเลสาบในกัมพูชา ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของประชากรส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่โตนเลสาบ ปรากฏการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิด ผลกระทบด้านลบต่อการผลิตทางการเกษตร ความสมดุลของระบบนิเวศ การลดลงของเคลื่อนตัวและ การขนส่งของตะกอนที่อุดมด้วยสารอาหาร รวมถึงปริมาณการจับปลาในครัวเรือนที่ลดลง ในพื้นที่โตนเล สาบ

ในรายงานได้แนะนำให้มีการศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำโดยใช้ สถานีตรวจสอบน้ำเชียงกซึ่งติดตั้งใหม่ที่บริเวณต้นน้ำของเชียงแสน และสถานีบ้านปากสูงบริเวณท้าย น้ำของเขื่อนไซยะบุรี ซึ่งตั้งอยู่ใน สปป. ลาว นอกจากนี้ ยังชี้ให้เห็นว่าการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ

จัดการปริมาณเก็บกักน้ำในลุ่มน้ำทั้งหมดอย่างจริงจังอาจนำไปสู่การดำเนินงานร่วมกันที่ดีขึ้นของประเทศภาคีสมาชิก ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อชุมชนริมน้ำ

แนวโน้มสำหรับฤดูฝนปีพ.ศ. 2564

รายงานอ้างจาก NOAA และ European Center for Medium-Range Weather Forecasts ระบุว่า มีฝนตกมากกว่าปกติในเดือนมิถุนายน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี พ.ศ.2562 และ พ.ศ. 2563

แต่มีการคาดการณ์ว่าจะมีสภาวะแห้งแล้งกว่าสภาวะปกติในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมในบางส่วนของลุ่มน้ำ ขณะที่ในพื้นที่ของประเทศกัมพูชา ที่ราบสูงตอนกลางของเวียดนาม และภาคใต้ของ สปป. ลาว อาจมีปริมาณฝนน้อยกว่าปกติในช่วงเดือนกรกฎาคม

- จบ -

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

คุณ Sopheak Meas, เจ้าหน้าที่ด้านสื่อสารองค์กร (สำหรับสื่อมวลชน)

สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง

อีเมล : sopheak@mrcmekong.org

###